

KHÚC CA TÌNH BẠN

Thời lượng: 3 tiết

Yêu cầu cần đạt:

Năng lực âm nhạc:

- **NLÂN1:** Hát đúng giai điệu, lời ca và tính chất vui tươi, nhẹ nhàng của bài hát *Tia nắng hạt mưa*.
- **NLÂN2:** Biết sử dụng nhạc cụ tiết tấu và vận động cơ thể để đệm cho bài *Tia nắng hạt mưa*.
- **NLÂN3:** Thực hành hoà tấu thổi sáo recorder hoặc kèn phím.
- **NLÂN4:** Nêu được cảm nhận về trích đoạn hợp xướng *Ode to joy*.

Năng lực chung:

- **NLC1:** Tự học theo hướng dẫn của giáo viên về các nội dung bài học.
- **NLC2:** Thành lập nhóm theo đúng yêu cầu, nhanh và đảm bảo trật tự; thảo luận với các thành viên trong nhóm để hoàn thành nhiệm vụ học tập.
- **NLC3:** Làm việc nhóm theo hướng dẫn.

Phẩm chất:

- **PC1:** Luôn cố gắng vươn lên đạt kết quả tốt trong học tập.
- **PC2:** Quý trọng và biết thể hiện tình bạn tuổi học trò hồn nhiên, trong sáng.

8

KHÚC CA TÌNH BẠN

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Hát: Hát đúng giai điệu, lời ca và tính chất vui tươi, trong sáng của bài *Tia nắng hạt mưa*.
- Nhạc cụ: Biết sử dụng nhạc cụ tiết tấu gõ đệm cho bài *Tia nắng hạt mưa*; thực hành hoà tấu thổi sáo recorder hoặc kèn phím.
- Nghe nhạc: Nêu được cảm nhận về trích đoạn hợp xướng *Ode to joy*.

NHẬN DIỆN - KHÁM PHÁ

- Nghe và vận động theo nhạc bài *Tia nắng hạt mưa* – nhạc Khánh Vinh, thơ: Lê Bình
- Em hãy kể tên một bài hát nói về tình bạn

54

Tổ chức hoạt động: Nhận diện – Khám phá

Gợi ý hoạt động:

HD1: Trò chơi âm nhạc

GV mở nhạc cho HS nghe một số bài hát (ví dụ: *Mùa xuân tình bạn*, *Em đi trong tươi xanh*,...) và yêu cầu HS cho biết bài hát nào viết về tình bạn tuổi học trò. Hoặc GV tổ chức cho HS nghe và đoán tên các bài hát về tình bạn mà các em đã được học.

HD2: Giáo dục phẩm chất

Chủ đề có tên *Khúc ca tình bạn*, GV cần hướng dẫn HS biết bộc lộ, thể hiện tình bạn vui tươi, trong sáng, luôn đoàn kết, giúp đỡ nhau trong học tập.

TIA NẮNG HẠT MƯA

Nhạc: Khánh Vinh
Lời: Lưu Lê Bình

Hình như trong từng tia nắng có nét tình nghịch bạn
trò. Hình như trong từng hạt mưa có nụ cười duyên bạn gái. Hình
như trong từng tia nắng hạt lòn thao từng tiếng vo. Hình như trong từng hạt
mưa có dòng lưu bút đọng lại. Tia nắng. Hạt mưa
tia nắng hạt mưa thì mãi. Màu hoa phượng đỏ vô tư bạn
hỏi. Bạn ơi. Đồng thời đồng buồn về cô. Làn buồn là
nắng hạt mưa. Hình... nắng hạt mưa. Từng giọt đồng
buồn về cô. Làn buồn là nắng hạt mưa. ...nắng, hạt mưa.

Tìm hiểu bài hát

Tia nắng hạt mưa được nhạc sĩ Khánh Vinh phổ nhạc từ bài thơ của Lê Bình đã giành giải Nhất cuộc thi viết cho tuổi học trò do báo Thiếu niên Tiền phong và Hội Nhạc sĩ Việt Nam tổ chức năm 1992. Với nét nhạc vui tươi, nhẹ nhàng, nội dung ca ngợi tình bạn hồn nhiên, trong sáng, bài hát đã được nhiều thế hệ học trò yêu thích. Bài Tia nắng hạt mưa gồm có hai đoạn nhạc: đoạn 1 từ "Hình như trong từng tia nắng..." đến "...dòng lưu bút đọng lại", đoạn 2 từ "Tia nắng, hạt mưa..." đến hết.

- Hát bài Tia nắng hạt mưa theo đúng tính chất, sắc thái ghi trên bản nhạc
- Nếu suy nghĩ của em về tình bạn

Tổ chức hoạt động dạy học: Hát

Mục tiêu: NLÂN1, NLC1, PC1, PC2

Thiết bị dạy học: file âm thanh bài hát Tia nắng hạt mưa, đàn phím điện tử, bảng tương tác (nếu có),...

PP&KTDH:

- PPDH: làm mẫu, trò chơi, vận động theo nhịp điệu,...
- KTDH: chia nhóm, mảnh ghép,...

Gợi ý hoạt động dạy học:

1. Khởi động

HĐ1: Luyện thanh

GV tùy ý có thể sử dụng các mẫu luyện thanh, HS nghe đàn và hát bằng các âm "a", "ê", "u",... theo đường nét chuyển động của bàn tay GV.

HĐ2: Nghe và vận động theo nhạc

GV mở nhạc bài Tia nắng hạt mưa và vận động theo nhạc, HS quan sát, bắt chước và thực hiện theo.

2. Hình thành kiến thức mới

HĐ3: Tìm hiểu bài hát

- GV hướng dẫn HS phân tích cấu trúc của bài hát gồm hai đoạn nhạc có coda.
- GV yêu cầu HS nhận xét bài hát về các nội dung như: tác giả, nhịp, nhịp độ, ý nghĩa nội dung bài hát,...
- GV có thể yêu cầu HS nêu cảm nhận bước đầu sau khi nghe bài hát.

3. Thực hành – Luyện tập

HĐ4: Dạy bài hát

- GV hướng dẫn HS học bài hát theo lối móc xích, tùy vào năng lực HS mà GV tổ chức các bước dạy học hát phù hợp.
- GV có thể cho HS vừa hát vừa kết hợp vận động để HS ghi nhớ bài dễ dàng.
- GV lồng ghép giáo dục phẩm chất cho HS.

HĐ5: Biểu diễn bài hát

- GV cho cả lớp hát lại bài hát theo nhạc nền và kết hợp vận động.
- GV chia nhóm và yêu cầu các nhóm thực hành biểu diễn hát lại bài hát vừa học.
- GV đặt câu hỏi gợi mở để HS trả lời những suy nghĩ của bản thân về tình bạn.

4. Vận dụng – Sáng tạo

HĐ6: Sản phẩm âm nhạc

GV chia nhóm, yêu cầu mỗi nhóm tự sáng tạo mẫu gõ đệm và vận động cho bài hát. Sau đó, GV dùng kĩ thuật mảnh ghép với mỗi nhóm từ 2 đến 3 HS kết thành một nhóm mới để thực hiện sản phẩm âm nhạc.

Đánh giá:

- Mức độ 1: hát được bài hát
- Mức độ 2: hát kết hợp vận động
- Mức độ 3: hát kết hợp gõ đệm và vận động cùng bạn

Tổ chức hoạt động dạy học: Nhạc cụ

Mục tiêu: NLÂN2, NLÂN3, NLC1, NLC2, PC1, PC2

Thiết bị dạy học: file âm thanh bài hát *Tia nắng hạt mưa*, nhạc cụ gõ, sáo recorder, kèn phim,...

PP&KTDH:

- PPDH: trực quan, làm mẫu, Orff-Schulwerk
- KTDH: chia nhóm, mảnh ghép,...

Gợi ý hoạt động dạy học:

I. Nhạc cụ tiết tấu: Bài thực hành số 6

1. Khởi động

HD1: Trò chơi nghe và đoán tên nhạc cụ

GV tổ chức trò chơi, sử dụng các nhạc cụ gõ như: song loan, thanh phách, trống nhỏ, triangle, tambourine, maracas,... để gõ tạo ra âm thanh, sau đó yêu cầu HS nghe và đoán đúng tên nhạc cụ. *Lưu ý:* Các HS nhắm mắt khi nghe, GV có thể mời một HS lên thực hiện gõ nhạc cụ.

HD2: Quan sát và nhận xét

GV hướng dẫn HS quan sát mẫu tiết tấu và nêu nhận xét.

2. Thực hành – Luyện tập

HD3: Gõ đệm cho bài hát

- GV yêu cầu HS đọc mẫu tiết tấu kết hợp với các nhạc cụ gõ bất kì.
- GV mở nhạc nền và hướng dẫn HS gõ đệm theo nhạc bài hát *Tia nắng hạt mưa*. *Lưu ý:* GV quan sát, sửa lỗi cho HS.

3. Vận dụng – Sáng tạo

HD4: Biểu diễn âm nhạc

GV chia nhóm và sử dụng kĩ thuật mảnh ghép để yêu cầu các nhóm HS tự sáng tạo mẫu tiết tấu nhạc cụ gõ để đệm cho bài hát. Sau khi luyện tập, GV lựa chọn một vài HS ở mỗi nhóm để cùng nhau kết hợp biểu diễn.

Đánh giá:

- Mức độ 1: đọc được các mẫu tiết tấu
- Mức độ 2: thể hiện được nhạc cụ theo mẫu tiết tấu
- Mức độ 3: gõ đệm cho bài hát cùng bạn

I. Nhạc cụ tiết tấu: Bài thực hành số 6

1. Nhận xét âm hình tiết tấu dưới đây:

2. Luyện tập mẫu tiết tấu trên với nhạc cụ gõ theo các bước sau:

- Đọc tiết tấu
- Gõ tiết tấu

3. Gõ đệm

- Sử dụng nhạc cụ gõ và vận động cơ thể để đệm cho bài hát *Tia nắng hạt mưa* theo mẫu dưới đây:

Hình như trong lòng ta nóng cô...

- Sáng tạo mẫu gõ đệm cho bài hát *Tia nắng hạt mưa*

II. Sáo recorder: Luyện tập hoà tấu

- Đọc tên nốt nhạc theo tiết tấu và luyện tập hoà tấu

Bài thực hành số 6

CHIM CÚC CÚ
(Trích Cuckoo)

Đàn ca Anh
Sưu tập: Nguyễn Đăng Bình

II. Nhạc cụ giai điệu: Sáo recorder

1. Khởi động

HD1: Ôn lại bè 1

GV cho HS ôn lại bè 1, đọc tên nốt nhạc theo tiết tấu.

2. Hình thành kiến thức mới

HD2: Tập thổi bè 2

GV hướng dẫn HS cách bấm và thổi bè 2. *Lưu ý:* GV quan sát và sửa lỗi.

3. Thực hành – Luyện tập

HD3: Thực hành hoà tấu

- GV chia nhóm để luyện tập theo bè: bè 1, bè 2.
- + Nhóm 1: thổi bè 1
- + Nhóm 2: thổi bè 2
- Luyện tập hoà tấu, HS vừa thổi bè của mình, vừa lắng nghe bè kia.
- HS tập từng 2 ô nhịp một với tốc độ chậm. Luyện tập theo lối móc xích đến hết câu.

Bài thực hành số 6

CHIM CÚC CU

(Trích Cuckoo)

Đàn ca Anh
Sưu tập: Nguyễn Đăng Lưu

Moderato (vừa phải)

- Sáng tạo và thể hiện một nét nhạc bằng sáo recorder hoặc kèn phím với các nốt đã học

1. Nghe nhạc

- Nghe (hoặc xem) trích đoạn hợp xướng chủ đề Ode to joy – chương 4 Giao hưởng số 9 của nhạc sĩ Ludwig Van Beethoven (1770 – 1827)

ODE TO JOY

(Trích Chương 4 – Giao hưởng số 9)

Ludwig Van Beethoven

Ode to joy – Ngợi ca niềm vui, là phần hợp xướng trong Chương 4, Giao hưởng số 9 của Ludwig Van Beethoven – nhạc sĩ vĩ đại người Đức. Ode to joy là khúc nhạc khởi hoàn, hướng đến tình đoàn kết, thương yêu của con người: “Hỡi triệu triệu nhân loại hãy siết chặt tay nhau”.

- Nếu cảm nhận của em về trích đoạn trên
- 2. Sử dụng nhạc cụ gõ để đệm cho trích đoạn trên theo ý thích

– GV nên dùng đàn phím điện tử hoặc kèn phím để đệm trong quá trình HS thổi từng vế và hết câu nhạc.

– GV quan sát, hướng dẫn và sửa sai cho HS.

Lưu ý: Thổi nhẹ và đều hơi.

4. Vận dụng – Sáng tạo

HD4: Sản phẩm âm nhạc

– GV gợi ý HS có thể thêm một vài nốt nhạc vào bè 2.

– GV yêu cầu HS sáng tạo một nét nhạc với các nốt đã học.

Đánh giá:

- Mức độ 1: thổi đúng từng bè
- Mức độ 2: thực hiện được bài hoà tấu
- Mức độ 3: tạo một nét nhạc với các nốt đã học

III. Nhạc cụ giai điệu: Kèn phím

1. Khởi động

HD1: Ôn lại bè 1

GV cho HS ôn lại bè 1, đọc tên nốt nhạc theo tiết tấu.

2. Hình thành kiến thức mới

HD2: Tập thổi bè 2

GV hướng dẫn HS cách bấm và thổi bè 2. Lưu ý: GV quan sát và sửa lỗi.

3. Thực hành – Luyện tập

HD3: Thực hành hoà tấu

– GV chia nhóm để luyện tập theo bè: nhóm 1: thổi bè 1, nhóm 2: thổi bè 2.

– Luyện tập hoà tấu, HS vừa thổi bè của mình, vừa lắng nghe bè kia.

– HS tập từng 2 ô nhịp một với tốc độ chậm. Luyện tập theo lối móc xích đến hết câu.

– GV nên dùng đàn phím điện tử hoặc kèn phím để đệm trong quá trình HS thổi từng vế và hết câu nhạc.

– GV quan sát, hướng dẫn và sửa sai cho HS.

4. Vận dụng – Sáng tạo

HD4: Sản phẩm âm nhạc

– GV gợi ý HS thay đổi trật tự các nốt, thay đổi tiết tấu.

– GV yêu cầu HS sáng tạo một nét nhạc với các nốt đã học.

Đánh giá:

- Mức độ 1: thổi đúng từng bè
- Mức độ 2: thực hiện được bài hoà tấu
- Mức độ 3: tạo một nét nhạc với các nốt đã học

To chức hoạt động dạy học: Nghe nhạc

Mục tiêu: NLÂN4, PC2

Thiết bị dạy học: hình ảnh nhạc sĩ Ludwig Van Beethoven, file âm thanh trích đoạn *Ode to joy*, chương IV – Bản giao hưởng số 9, băng tương tác (nếu có),...

PP&KTDH:

- PPDH: trực quan, làm mẫu, Dalcroze,...
- KTDH: chia nhóm, khăn trải bàn,...

Gợi ý hoạt động dạy học:

1. Khởi động

HD1: Nghe nhạc hợp xướng

GV mở nhạc bài *Ode to joy*, thực hiện vận động và yêu cầu HS bắt chước và cùng thực hiện.

2. Hình thành kiến thức mới

HD2: Tìm hiểu về bài *Ode to joy*

- GV sử dụng kĩ thuật chia nhóm và khăn trải bàn để yêu cầu HS tìm hiểu thông tin về bài hát:

- + Nhạc sĩ nào sáng tác?
- + Tính chất âm nhạc của tác phẩm?
- + Những tác phẩm nào cùng nhạc sĩ sáng tác?
- ...

- Sau khi các nhóm trình bày, GV đúc kết thông tin về tác phẩm để HS ghi nhớ.

3. Thực hành – Luyện tập

HD3: Nghe và vận động theo nhạc

GV mở nhạc bài *Ode to joy* và yêu cầu HS thực hiện vận động theo nhạc.

4. Vận dụng – Sáng tạo

HD4: Sản phẩm âm nhạc

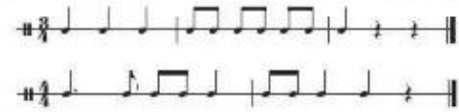
- GV chia nhóm và yêu cầu mỗi nhóm tự tạo một mẫu gõ đệm cho bài *Ode to joy*.
- Nhóm HS biểu diễn sản phẩm âm nhạc.

Đánh giá:

- Mức độ 1: trình bày được một số thông tin về tác phẩm
- Mức độ 2: nghe và vận động theo nhạc
- Mức độ 3: sáng tạo mẫu gõ đệm cho tác phẩm

GÓC ÂM NHẠC

1. Lựa chọn một trong hai mẫu tiết tấu dưới đây và thể hiện bằng nhạc cụ gõ:

2. Thực hành làm nhạc cụ: trống lắc tay

a) Chuẩn bị dụng cụ:

b) Các bước tiến hành

58

Thực hành làm nhạc cụ: trống lắc tay

GV hướng dẫn HS làm nhạc cụ gõ bằng dụng cụ tái chế. Các bước thực hiện như trong SGK.

Lưu ý: Tùy vào tình hình thực tế mà GV có thể có hoặc không tổ chức hoạt động này hoặc thay thế bằng một hoạt động làm nhạc cụ khác phù hợp với địa phương.

Bước 5: Dùng đĩa cắm vào giữa hai miệng li và hoàn thành sản phẩm

c) Trình bày sản phẩm:

- Cách sử dụng: dùng tay lắc trống để tạo ra âm thanh.
- Sử dụng trống lắc tay vừa làm để gõ đệm cho bài hát *Tia nắng hạt mưa*.

Học chủ đề Khúc ca tình bạn, em thêm yêu mến bạn bè, biết giúp đỡ, hợp tác và cùng nhau tiến bộ trong học tập.

Tổ chức hoạt động: Góc âm nhạc

Gợi ý:

- GV có thể thực hiện theo nhóm hoặc từng cá nhân, thông qua các câu hỏi trong SGK, GV đánh giá được năng lực của HS sau khi học xong một chủ đề.
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi khác về các nội dung có trong chủ đề. Chú ý nên đặt câu hỏi dạng gợi mở như: *Em hãy sáng tạo mẫu gõ đệm cho bài hát cùng bạn. Em hãy sáng tạo mẫu giai điệu cho nhạc cụ sáo recorder hoặc kèn phím. Em có thể chép lại bài đọc nhạc...*
- GV có thể sử dụng sách Bài tập Âm nhạc 6 để kiểm tra và củng cố cho HS nội dung bài học sau mỗi chủ đề.

Lưu ý: Đối với nội dung Góc âm nhạc, GV có thể linh hoạt lồng ghép đặt câu hỏi vào sau mỗi nội dung dạy học hoặc sau mỗi chủ đề bài học. Tùy tình hình thực tế mà GV vận dụng linh hoạt nội dung này miễn sao đạt được hiệu quả trong việc phát triển năng lực cho HS.

ĐÁNH GIÁ CHỦ ĐỀ

- GV có thể sử dụng các công cụ để kiểm tra, đánh giá HS như:
  - + Câu hỏi
  - + Bảng kiểm (check list)
  - + Thang đo
  - + Sản phẩm học tập
  - + Phiếu đánh giá theo tiêu chí (rubrics)
- GV có thể thực hiện việc đánh giá sau mỗi nội dung dạy học hoặc sau khi kết thúc chủ đề.
- GV cần chú trọng đánh giá thường xuyên (quá trình) học tập của HS để thấy được sự tiến bộ của các em; bên cạnh đó, điều chỉnh phương pháp tổ chức hoạt động dạy học cho phù hợp với tình hình thực tế và động viên, khích lệ HS.